

Öğretmen adaylarının Okul Deneyimi I dersine ilişkin görüşleri

Şenay Yapıcı*

Mehmet Yapıcı**

ÖZ: Bu çalışmada; Uşak Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği 1. sınıflarından seçilen örnekleme; okul deneyimi I dersine ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. YÖK-Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi doğrultusunda Eğitim Fakültelerinin 1. sınıf II. Yarıyılında okutulan Okul deneyimi I dersinin; çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda yararlı ve işlevsel bir ders olduğu görülmektedir. Ancak, uygulamada çözülmesi gerekli ciddi sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bu sorunların en temel nitelikte olanları şunlardır: Okul-fakülte işbirliğinin daha da güçlendirilmesi, öğrencilerin uygulama okullarındaki rehberleri olan MEB öğretmenlerinin daha titiz seçilmesi, dersi yürüten öğretim elemanlarının mümkün ise, MEB’de öğretmenlik deneyimi olanlardan seçilmesi, okul deneyimi I dersini oluşturan etkinliklerin yeniden gözden geçirilmesi ve mevcut eğitim-öğretim ortamına uygun hale getirilmesi ve son olarak; okul deneyimi dersini veren öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının azaltılması. Bu bağlamda, “Okul Deneyimi I” dersinin Eğitim Fakültesi programında yer alan en etkili derslerden biri olduğu tartışmaya açık olmamakla birlikte, uygulamadan elde edilen ışığında, düzenli olarak gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Anahtar sözcükler: Okul Deneyimi, Uygulama, Uygulama Öğretmeni, Öğretmen Adayı.

Pre-service teachers' opinions about school experience 1 course

ABSTRACT: The purpose of this study is to determine students' opinions about school experience I course based on a sample selected among first year students of elementary education department in Uşak faculty of education. According to this study, school experience 1 course, offered in the second semester of first year in colleges of education and mandated by National Education Improvement Project supported by Higher Education Council and World Bank, is a useful course. However, there are serious problems, that should be solved. Some of those serious problems are: Strengthening school-university collaborations, a better selection process of teachers who guide pre-service teachers in schools, choosing university advisors among those who had teaching experience in public schools, reviewing activities of the course to make those activities more appropriate for educational settings and finally reducing the number of students per university advisor guiding per-service teachers. From this perspective, school experience 1 course in colleges of education curriculum is a significant course but according to results of this study it should be reviewed regularly

Keywords: School experience, application, In-service teachers, pre-service teacher

GİRİŞ

Türkiye’de öğretmen yetiştirme çabalarının 16 Mart 1848 Öğretmen Okullarının Kuruluşundan itibaren başladığı göz önüne alınırsa, öğretmen yetiştirme sorumluluğunun YÖK’e devredildiği 1982 yılına kadar, çok değerli bir çok girişime rağmen, öğretmen yetiştirme sisteminde, iç tutarlılığa sahip bir politika ve eğitim felsefesi tutturulamadığı söylenebilir. Atatürk dönemi hariç, cumhuriyet tarihinde öğretmen yetiştirme sistemimiz bir yap-boz tahtasına benzemektedir (Ergün, 1997). Öğretmen yetiştirme sistemimiz ile ilgili en dikkat çekici nokta, öğretmen yetiştirme kaynağındaki çeşitliliktir (Duman, 1991; Akyüz, 1999; Kaya, 1984). Bu çeşitlilik, iç tutarlılığa sahip bir öğretmen yetiştirme sisteminin oluşumunu engelleyen bir faktör olarak düşünülmelidir.

1982 yılında 41 sayılı kararname ile öğretmen yetiştirme sorumluluğu MEB’den alınarak YÖK’e devredilmiştir. Öğretmen yetiştirme sorumluluğundaki bu görev değişikliğinin altında yatan en önemli nedenlerden birisi de, öğretmen yetiştirme kaynağının iç tutarlılığı olmayan çeşitlilikten ve düzensizlikten kurtarılarak, ülkeyi çağdaş dünya normlarında bir sisteme kavuşturmak olmalıdır.

* Yard. Doç. Dr., AKÜ Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, syapici@aku.edu.tr

** Öğr. Gör., AKÜ Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, myapici@aku.edu.tr

YÖK'ün öğretmen yetiştirmedeki en önemli atılımı, YÖK-Milli Eğitimi Geliştirme Projesidir. Bu projenin de en önemli dayanaklarından birisi Fakülte-Okul işbirliğidir.

Üniversitelerde öğretmen yetiştirmenin nitelik boyutu ihmal edildiği, programlarda alan bilgisi ve genel kültür ders ve içerikleri ön plana çıkarılarak, öğretmenlik formasyonu sağlayan dersler, özellikle de uygulamalar etkisiz hale geldiği ve sonuç olarak, okul fakülte iletişimi zayıfladığı için uygulama boyutu da ihmal edilmektedir. Ayrıca, Milli Eğitime bağlı okullar ile eğitim fakültelerinin uyması gereken ortak bir uygulama programının olmaması, yasal dayanakların yetersizliği nedeniyle, fakülte-okul işbirliği programı zorunlu hale gelmektedir (Yıldırım, 1998).

Fakülte-okul işbirliğinin amacı, okul öğretmenlerinin, öğretmen adaylarının okul deneyimi ve öğretmenlik uygulamaları etkinliklerine daha fazla katılım sağlamaktır (YÖK, 1998). Okul deneyimi uygulamasının amacı; hizmet öncesinde okul kurumunu, bütün unsurları ile birlikte tanıyıp alışmaktır. Okuldaki yapılanmayı kavramak, okuldaki birim ve unsurları tanımak ve öğretmenlik için gerekli olan bilgi ve beceriyi kazandırmak amacıyla, ders programlarına konulan okul deneyimi, gözlem ağırlıklı bir derstir. Öğretmenlik mesleği ile ilgili uygulamaların genel amacı; öğretmen adaylarına alan kültürü, genel kültür ve öğretmenlik formasyonu derslerinde kazandıkları bilgi, beceri, tutum, değer ve alışkanlıkları mesleki ortamda etkili, verimli ve güvenli olarak kullanma olanağı sağlayarak, onların bireysel ve mesleki gelişmelerine katkıda bulunmaktır (Hacıoğlu ve Alkan, 1995). Fakülte-Okul İşbirliği modeli ile, öğretmen adaylarının meslekî yeterliliklerini geliştirmeleri, kuramsal bilgi alt yapısını geliştirerek, eğitim ortamlarına uygulayabilme becerisi kazanmaları ve öğretmenlik mesleği ile ilgili olumlu tutumlar geliştirmeleri hedeflenmektedir.

Fakülte-Okul işbirliği ile fakülte ve okul arasında kurulmuş olan sağlam ve dinamik bir işbirliği sayesinde öğretim elamanlarının ve okuldaki öğretmenlerin ihtiyaç duydukları konularda birbirlerinden yararlanmaları hedeflenmektedir.(Günçer, 1997). Fakülte-okul işbirliğinde, öğretmen adaylarının başarılı bir öğretim için gerekli olan becerileri kazanabilmeleri ve okulu sistemli bir şekilde tanıyabilmeleri için yeni bir program geliştirilmiştir. Yeni programda, okullarda uygulama çalışmaları Okul Deneyimi I (1+4), Okul Deneyimi II (1+4) ve Öğretmenlik Uygulamaları (2+6) olarak verilmektedir. Bu dersler içerisinde Okul Deneyimi I ve Okul Deneyimi II derslerinde öğretmen adaylarının okulu sistemli bir şekilde tanınması, okulun yönetimi ve okuldaki işler ile, okulda bulunan diğer kaynaklara ilişkin bilgi sahibi olması, sınıf ortamındaki ve okuldaki diğer etkinlikleri gözlem yoluyla tanınması amaçlanmaktadır (Koroğlu Vd, 2000).

Okul deneyimi dersi, Eğitim Fakültelerinin 1. sınıf II. Yarıyılında Okul Deneyimi I ve 4. sınıflarının 1. yarıyılında Okul Deneyimi II olarak, programda yer almaktadır. Okul deneyimi I dersi, 1 saati teorik 4 saati uygulama olmak üzere 3 krediden oluşan, öğrencilerin öğretmenlik mesleğini tanınmasında ve ilerleyen sınıflarda öğretmenlik mesleği ile ilgili olgu ve olayları bilinçli bir şekilde analiz etmelerini sağlayabilecek yararlı ve işlevsel bir derstir.

Okul Deneyimi I dersi; öğretmen adayının uygulama yapacağı okulu, öğrencileri, programı ve öğretmenleri genel olarak tanınmasını sağlamak için sunulan gözlem ve görüşmelere dayalı bir derstir. Bu derste öğretmen adayının, okulu, öğrencileri ve öğretmenlik mesleğini değişik yönleri ile tanınması ve lisans eğitimi sırasında alacağı derslere bir temel oluşturması amaçlanmaktadır (YÖK, 1998).

Derste yer alan her etkinlikten sonra uygulama öğretim elemanına, ön görülen şekilde rapor verilir. Dersin teorik bölümünde uygulama öğretim elemanının her hafta öğretmen adayları ile görüştüğünde yapacağı üç iş yer almaktadır (<http://www.yok.gov.tr>):

1. Her etkinliğe gruptan gelen tepkileri özetlemek;
2. Bu deneyimi onlarla tartışmak, tartışmaları teorik çalışma bağlamına dahil etmek; uygulama okullarındaki uygulama çalışmaları ile öğretmen adaylarının sınıfta öğrenecekleri temel prensip ve kavramlar arasında bağ kurmak;
3. Öğretmen adaylarına bir sonraki etkinlik ve söz konusu etkinlikle ilgili olarak hazırlanacak raporda bulunması gerekenler hakkında yol göstermek ve bilgi vermek.

Okul Deneyimi dersine ilişkin hem öğrencilerin hem öğretim elemanlarının hem de uygulama öğretmenlerinin birleştiği ortak problemler; (<http://www.meb.gov.tr>)

1. Okul deneyimi uygulaması süresince fakülte'deki derslerin yoğun olması,
2. Uygulamanın süresinin kısa olması,
3. Uygulama okullarına, köy okullarının da dahil edilmesi gerektiği,
4. Fakülte'den daha çok rehber öğretim elemanı görevlendirilerek, öğretmen adaylarının daha sıkı izlenmesi gerektiği,
5. Uygulamanın veriminin artırılması için fakülte-okul iş birliğinin daha da güçlendirilmesinin gerekli olduğu, şeklinde ifade edilebilir.

Milli Eğitim Bakanlığınca 15-17 Haziran 1995 tarihinde yapılan Öğretmen yetiştirme Koordinasyon ve işbirliği toplantısında uygulama okulu öğretmenlerinin ve üniversite öğretim elemanlarının öğretmenlik uygulaması konusunda gerekli hizmet içi eğitimden geçmediği ve bunun gerekliliği vurgulanmaktadır (Sıdal, 1996).

Bu çalışmanın amacı, Okul Deneyimi I dersinin uygulamadaki durumunu ve sorunları, öğretmen adaylarının görüşlerine dayalı olarak belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda "sınıf öğretmenliği programındaki öğretmen adaylarının, Okul deneyimi I dersinin yararlılığı ve etkinliklere ilişkin görüşleri ve değerlendirmeleri nelerdir?" sorusunun yanıtı aranmaktadır.

YÖNTEM

Bu çalışma, 2001-2002 öğretim yılı II. yarıyılında Uşak Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında verilen okul deneyimi I dersine ilişkin öğrenci görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmış, betimsel bir analizdir. Bu bağlamda, Okul deneyimi I dersi boyunca, öğrencilerin Uşak Atatürk İlköğretim Okulunda devam ettikleri seminer çalışmaları, fakülte'de yapılan haftalık bir saatlik teorik derste öğrencilerle birlikte (öğrencilerin hazırlamış olduğu etkinlik raporları çerçevesinde) analiz edilmiştir. Bu analiz çalışmaları; her etkinlik için her öğrencinin ayrı "etkinlik değerlendirme ve analiz rapor" geliştirmesi ile son bulmuştur. Değerlendirmeler de, etkinlik raporları ve "etkinlik değerlendirme ve analiz raporları" ile yapılmıştır.

Burada ifade edilen "etkinlik raporu" dönem planı içinde yer alan her bir etkinliğe ilişkin, kılavuzda yer alan prosedürün yerine getirildiği rapordur. Örneğin "öğretmenin okuldaki bir günü" etkinliği için, Fakülte-Okul İşbirliği kılavuzunda yer alan açıklamalar doğrultusunda, öğrencinin hazırlamış olduğu rapor etkinlik raporudur. "Etkinlik değerlendirme ve analiz raporları" ise, öğrencinin gözlemlemiş olduğu etkinliğe ilişkin, bireysel gözlem ve görüşleridir. Örneğin, yukarıda geçen "öğretmenin okuldaki bir günü" etkinliğine ilişkin Fakülte-Okul işbirliği kılavuzundaki gereklere uygun olarak etkinliği yapan ve etkinlik raporunu dolduran öğrenci, ayrıca bir de bu etkinliği eleştirel olarak tartıştığı bir ek rapor hazırlamıştır. Bu raporda, kılavuzdaki teorik durum ile okuldaki reel durumu karşılaştırarak, bireysel duygu ve düşüncelerini dile getirmiştir.

Öğrenci raporları araştırmacılar tarafından ayrı ayrı incelenerek, öğrencilerin etkinliklere ilişkin görüşlerinin olumlu olanlarının frekansları çıkarılmıştır. Daha sonra ayrı ayrı olarak yapılan incelemeler birleştirilerek tek bir frekans listesi oluşturulmuştur. Öğrencilerin "etkinlik değerlendirme ve analiz raporları"nda yer alan görüşleri iç tutarlılık açısından da gözden geçirilmiş, kendi içinde tutarlı olmayan görüşler değerlendirmeye alınmamıştır. Örneğin, "dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü" etkinliği ile ilgili verilen "değerlendirme ve analiz raporunda" öğrenci raporun giriş kısmında dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü etkinliğinin yararlı olduğunu savunurken, raporun sonlarında ise, ilk yargısını çürütecek değerlendirmelere yer vermiştir. Bu ve buna benzer görüşler, öğrenci görüşünü tutarlı bir biçimde yansıtmadığı için değerlendirilmeden çıkarılmıştır. Elde edilen etkinliklere ilişkin frekans listesi, raporlarla birlikte; Eğitim Bilimleri alanında 7 öğretim elemanın görüşlerine sunulmuş ve eleştiriler doğrultusunda, verilere araştırmada yer alan son şekli verilmiştir.

Çalışmanın örneklemini 49 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışma, örneklemdaki öğrencilerin uygulama okulunda yaptıkları çalışmaları yazdıkları, etkinlik raporları ve "etkinlik değerlendirme ve analiz rapor"ları ile sınırlıdır.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, öğrencilerin, okul deneyimi I dersine ilişkin bir yarıyıl boyunca yaptıkları gözlemlerin ve değerlendirme raporlarına yansıyan genel görüşleri ve etkinliklerin yararlı olup olmadığına ilişkin görüşlerinden elde edilen bulgu ve yorumlar yer almaktadır.

Öğrencilerin Okul Deneyimine İlişkin Genel Görüşleri

Öğrencilerin derslerin sürdüğü yarıyıl boyunca; Okul Deneyimi I dersine ilişkin yaptıkları genel değerlendirmeler ve raporlarında en çok yer verdikleri görüşler, şu başlıklar altında toplanabilir:

- Okul deneyimi dersi öğretmenlik mesleğini tanımada yararlı bir derstir.
- Okul deneyimi dersinde uygulama öğretmeni başına düşen öğrenci sayısı çok fazladır.
- Okul deneyimi dersinde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı çok fazladır.
- Okul-fakülte koordinasyonu yetersizdir.
- Okulda söylenen ve anlatılanlar ile fakültede anlatılan ve söylenenler birbiri ile çelişmektedir (kurallar açısından, bilimsel bilgi açısından, öğretmenlik mesleğinin işlevleri hakkında...vs.).
- Bazı etkinlikler (Bir Öğrencinin İncelenmesi, Yan Branşınızda Öğretim Yöntemleri, Yan Branşınızda Derslerin Gözlenmesi, Okul Ve Toplum, Mikro Öğretim Teknikleri) dersin içeriğinden çıkarılabilir.
- Uygulama okulunda bulunma statüsü daha açık ve net hale getirilmelidir. Uygulama okulunda öğrenci miyiz, öğretmen miyiz, öğretmen adayı mıyız?
- Uygulama okulunda sürekli dersliklerde tutulmak isteniyoruz. Bazı öğretmenler, sınıfı öğretmen adayına bırakıp gitmektedirler. Bunun önlenmesi ders uygulamasının işlevselliğini artırabilir.
- Öğretmenler sınıf ortamında gördüklerimiz düşündüklerimiz üzerinde tartışmamayı tercih ediyorlar.
- Öğretmenler planlarını (yıllık, günlük) göstermekten kaçınmaktadırlar.

Öğrencilerin Okul Deneyimi I Dersinde Yer Alan Etkinliklerin Yararlı Olup Olmadığına İlişkin Görüşler

Tablo 1. Etkinliklerin Yararlı Olup Olmadığına İlişkin Öğrenci Görüşleri

Etkinlikler	f	%
1. Dönem Planı	42	85
2.Öğretmenin Okuldaki Bir Günü	40	82
3.Öğrencinin Okuldaki Bir Günü	44	90
4.Bir Öğrencinin İncelenmesi	47	96
5.Öğretim Yöntemleri	20	40
6.Yan Branşınızda Öğretim Yöntemleri	16	32
7.Derslerin Gözlenmesi	41	83
8.Yan Branşınızda Derslerin Gözlenmesi	18	36
9.Dersin Yönetimi Ve Sınıf kontrolü	33	67
10.Soru Sormayı Gözleme	23	46
11.Okulda Araç-Gereç Ve Yazılı Kaynaklar	43	87
12.Okul Müdürü Ve Okul Kuralları	12	24
13.Okul Ve Toplum	9	18
14.Mikro Öğretim Teknikleri	3	6
15.Okul Deneyimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi	48	98

Öğrencilerin % 85'i, dönem planı yapmanın gerekliliğine inanmaktadır. Ancak; fakülte-okul koordinasyonundaki aksaklıklardan dolayı dönem planı yapmada zorluklarla karşılaştıklarını da derslerde ifade etmişlerdir. Öğrencilerin % 82'si, "öğretmenin okuldaki bir günü" etkinliğinin yararlı olduğunu düşünmektedirler. Bu amaçla; okulda görev yapan öğretmenlerle yaptıkları görüşmelerin öğretmenlik mesleğini tanımalarına yardımcı olduğunu ileri sürmektedirler. Araştırmadan çıkan bu bulguyu destekleyen bir diğer araştırma; Gürbüz Türk (2000) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada,

öğretmen adaylarının gerçekleştirdiklerini ileri sürdükleri “öğretmenin okuldaki bir günü” etkinliğinin gerçekleşme oranı % 75.2’dir.

Öğrencilerin % 90’ını “öğrencinin okuldaki bir günü” etkinliğinin yararlı olduğunu ileri sürmektedirler. Bu etkinlik sayesinde, öğrencilerin okula ve öğretmene bakış açılarını kendi özgeçmişleri ile karşılaştırarak öğrenci ile empati kurabildiklerini ileri sürmektedirler. Gürbüzürk’ün araştırmasında da, bu etkinliğin gerçekleşme oranı % 80.9’dur. Öğrencileri % 96’sı “bir öğrencinin incelenmesi” etkinliğini yararlı bulmakla birlikte; bu etkinliğin, “öğrencinin okuldaki bir günü” etkinliği ile birleştirilmesi gerektiğini ifade etmektedirler. Gürbüzürk’ün araştırmasında da, bu etkinliğin gerçekleşme oranı % 77.4’tür. Öğrencilerin % 40’ı “öğretim yöntemleri” etkinliğini yararlı bulmakla birlikte, geri kalanlar, öğretim yöntemlerinin neler olduğunu bilmedikleri için, bu etkinliğin işlevsel olmadığını düşünmektedirler.

Öğrencilerin % 32’si “yan branşınızda öğretim yöntemleri” etkinliğini yararlı bulmakla birlikte geriye kalan % 68’i bu etkinliğin yan branşla ilgili bilgi ve becerilerin kazanılmamış olmasından dolayı, bu etkinliğin de işlevsel olmadığını ileri sürmektedirler. Öğrencilerin % 83’ü “derslerin gözlenmesi” etkinliğinin yararlı olduğunu ama uygulama öğretmenleri ile uygulama öğretim elemanlarının beklentileri arasında farklılıklar olduğunu düşünmektedirler.

Öğrencilerin % 36’sı “yan branşınızda derslerin gözlenmesi” etkinliğinin yararlı olduğunu ileri sürmekle birlikte; geri kalan % 64’ü bu etkinliğin okulda tek tip ders izledikleri için işlevsel olmadığını ileri sürmektedirler. (Örneklemdaki öğrenciler; uygulama okulunun isteği ve planı üzerine haftanın belli bir günü ve saatlerinde okula gitmek zorunda kaldıkları için hep aynı dersleri takip etmişlerdir) Ayrıca her ne kadar, bu öğrencilerin yan branşları olmasa da, öğrenciler, müzik, beden eğitimi, resim gibi dersleri yan branşları gibi algılamaktadırlar. Bu da, henüz kesintisiz 8 yıllık temel eğitime pratikte geçemeyişimizin bir yansıması ya da yarattığı bir yanığı olarak düşünülebilir.

Öğrencilerin % 67’si “dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü” etkinliğini işlevsel ve yararlı bulmakla birlikte, öğretmenlerin sınıf içi tutum ve davranışlarında samimi olmadıkları yönünde izlenim edindiklerini ileri sürmektedirler. Gürbüzürk’ün araştırmasında, bu etkinliğin gerçekleşme oranı % 79.6’dır. Öğrencilerin % 46’sı “soru sormayı gözleme” etkinliğini yararlı bulurken, geriye kalanlar öğretmenlerin soru sormaktan kaçındıklarını, belli öğrencilere soru sorduklarını, öğrenci sorularını, başka öğrencilere yanıtlattıkları için bu etkinliğin yararlı olmadığını ileri sürmektedirler. Öğrencilerin % 87’si “okulda araç-gereç ve yazılı kaynaklar” etkinliğinin yararlı olduğunu ancak öğretmenlerin çoğunlukla bu araç-gereçleri kullanmaktan kaçındıklarını ileri sürmektedirler.

Öğrencilerin % 24’ü “okul müdürü ve okul kuralları” etkinliğinin işlevsel olduğuna inanırken, öğrencilerin geri kalan % 76’sı bu etkinliğin okul yönetiminin üstüne düşen görevleri yapmaktan kaçınmalarından dolayı yararlı olmadığını ileri sürmektedirler. Öğrencilerin % 18’i “okul ve toplum” etkinliğinin yararlı olduğuna inanırken, geri kalanlar bu etkinliğin çok yüklü bir içeriği olduğunu, seminer saatlerinde bunların yapılamayacağına inandıklarını ileri sürmekte ve bu etkinliğin “okul-veli ilişkisi” etkinliğine dönüşmesi gerektiğini düşünmektedirler.

Öğrencilerin % 6’sı “mikroöğretim teknikleri” etkinliğinin yararlı olduğunu düşünürken, geriye kalan % 94’ü mikroöğretim tekniklerinin uygulama okulunda bilinmemesinden dolayı ve okulun teknik alt yapısının bu teknikleri desteklememesinden dolayı, bu etkinliğin gerekli olmadığını ileri sürmektedirler. Battal’ın (1998) 446 öğretmen adayını kapsayan çalışmasında da; mikro öğretim etkinliğinin gerçekleştirilebilirliği % 1.8 gibi çok daha düşük bir oran olarak tespit edilmiştir.

Mikro öğretim yöntemi; öğretim süresi, sınıftaki öğrenci sayısı ve konu bakımından küçültülmüş ve yoğunlaştırılmış bir öğretim deneyidir. Bir başka deyişle mikro öğretim, 5-20 dakikalık süre ve 4-20 kişilik öğrenci grubuyla, teknoloji alt yapısı hazır sınıflarda yapılan bir öğretim türüdür (Küçükahmet, 1999:115). Görüldüğü gibi, mikro öğretim ülkemizdeki mevcut şartlar göz önüne alındığında uygulanma şansı hemen hemen olmayan bir öğretim yöntemidir. Bu nedenle de, okul deneyimi etkinliklerinin arasından çıkarılmasının uygun olacağı ileri sürülebilir.

Öğrencilerin % 98'i "okul deneyimi çalışmalarının değerlendirilmesi" etkinliğinin yararlı olduğunu ileri sürmektedirler. Tablo I'de yer alan veriler; genel olarak değerlendirildiğinde, Okul Deneyimi I dersi içinde yer alan etkinliklerin eksikliklere rağmen işlevsel ve yararlı olduğu görülmektedir. Ancak, yine de, bazı etkinliklerin (bir öğrencinin incelenmesi, öğretim yöntemleri, yan branşınızda öğretim yöntemleri, dersin yönetimi ve sınıf kontrolü, okul ve toplum, mikro öğretim teknikleri) uygulama ortamında yapılan araştırmalardan yola çıkılarak, düzenli olarak gözden geçirilmesi ve düzeltmeler yapılmasının yararlı olacağı ileri sürülebilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışmanın bulgularından elde edilen sonuçlar şu şekilde ifade edilebilir: okul Deneyimi I dersi yararlı ve işlevsel bir derstir. Ayrıca okul deneyimi I dersinin içeriğini oluşturan etkinlikler yeniden gözden geçirilmelidir. Okul deneyimi I dersinin; eğitim fakültelerinin ilerleyen sınıflarında öğretmen adaylarına olumlu yaşantılar kazandırması için; eğitim fakültesinde okul deneyimi dersini verecek öğretim elemanlarında, şu niteliklerin aranmasının yararlı olacağı düşünülmektedir: öğretim elemanın mümkünse üniversiteye geçmeden önce Milli eğitimde öğretmenlik yapanlar arasından seçilmesi ayrıca bu derse girecek öğretim elemanlarının gönüllüler arasından öğrencilerce seçilmesi yararlı olabilir. Öğrenci değerlendirme raporları ve sınıf içi tartışmalardan yola çıkarak, sınıf öğretmenliği programındaki okul deneyimi I dersinin şu etkinliklerden oluşmasının yararlı ve işlevsel olacağı düşünülmektedir.

- Dönem Planı
- Öğretmenin Okuldaki Bir Günü
- Öğrencinin Okuldaki Bir Günü
- Öğretim Yöntemleri
- Derslerin Gözlenmesi
- Soru Sormayı Gözleme
- Okulda Araç-Gereç Ve Yazılı Kaynaklar
- Okul Kuralları
- Okul-Veli İlişkisi
- Okul Deneyimi Çalışmalarının Değerlendirilmesi

KAYNAKÇA

- Akyüz, Y. (1999). *Türk Eğitim Tarihi*, 7. Baskı, İstanbul: Alfa yayınları
- Battal, N. (1998). "Okul Deneyimi Ve Öğretmenlik Uygulaması Etkinlikleri Ne Ölçüde Gerçekleştirilmektedir? (Balıkesir Örneği)", VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 9-11 Eylül 1998, Cilt: II, s. 451-458, Konya.
- Duman, T. (1991). *Türkiye'de Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme*, İstanbul:MEB Yayını.
- Ergün, M. (1997). *Atatürk Devri Türk Eğitimi*, 2. Baskı, Ankara: Ocak Yayınları.
- Günçer, B. (1997) *Okullarda Uygulama Çalışmaları-İlköğretim*, Ankara: YÖK/DB. Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi.
- Gürbüz, O. (2000). "Eğitim Fakülteleri Programlarında Yer Alan Okul Deneyimi I Çalışmalarının Değerlendirilmesi (Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma)", II. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu 10-12 Mayıs 2000 Bildiriler, s. 168-173, Çanakkale.
- Hacıoğlu, F. & Alkan, C. (1995). *Öğretmenlik Uygulamaları Öğretim Teknolojisi*, İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Kaya, Y. K. (1984). *İnsan Yetiştirme Düzenimiz Politika/Eğitim/Kalkınma*, 4. baskı, Ankara: H. Ü. Eğitim Fakültesi.
- Köroğlu, H. Vd. (2000). "Okullarda Uygulama Çalışmalarının Değerlendirilmesi", *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 19, s. 85-95
- Küçükahmet, L. (1999). *Öğretimde Planlama Ve Değerlendirme*, İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Sıdal, C. (1996). "Öğretmen Eğitiminde Okul Deneyiminin Önemi Ve Bir yaklaşım Önerisi", *Modern Öğretmen Yetiştirmede Gelişme Ve yaklaşımlar Sempozyumu*, Ankara.
- Yıldırım, A. (1998). "Öğretmen Eğitiminde Eğitim Fakültesi-Uygulama Okulu İşbirliği: YÖK/Dünya Bankası Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi", *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 140, s.5-11.
- YÖK-DÜNYA BANKASI Milli Eğitimi Geliştirme Projesi (1998). *Fakülte-Okul İşbirliği*, Ankara.